

الحمد لله (مأسيس) غز تسي ادار خاتمه
Համակ կամ որ եւ ինչ գրուածն պէտք է ուղղի
Առ խմբագրութիւն
ԽՈՒՆԻՍ ՕՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԿԱԼԱՌԻԼ, Համակ Բաշա Խան
Օսմ. Նախկին Պանդարի փողոց, Պիւ 2
Direction du Journal "MASSIS",
Galata, CONSTANTINOPLE
Les annonces sont reçues
aux Bureaux du journal

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ			
Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	75
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	40
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	100
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	30
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	25
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	10
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	115
Պոլսոյ համար	Տարեկան դրոշմ	արծաթ	100

10 ՓԱՐԱ ԱՂԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՖ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ՀԱՊԵՍԻ ՍԸ ԱՌԹԻՒ

Սկիւտարի մէջ օգտուել բարձունքի մը վրայ հաստատուած է աղկանց Ամբրիկեան վարժարան մը որ սովորաբար ծանօթ է Home School անուամբ։ Անգլի. Home բառը ունի այնպիսի նշանակութիւն մը զոր ուրիշ ու է լեզուով տալ կարելի չէ։ Անվարձմանի համարուած է այն, զի միեւնոյն ատեն կը նշանակէ տուն, վառարան ընտանի, ընտանեկան պարկեշտութիւն, ընտանեկան տեսակ մը անկախութիւն, որ վերջապէս իր մասնաւոր նշանակութեամբ կուտայ գաղափարը շատ բաներու՝ զոր զանազան բարեբաղձ ստիպուած են խմբագրանքի մեր կամ օտար լեզուներու մէջ։

Այս տեսակ մը յառաջարկին մէջ կ'աղկանք գաղափար մը տալ այդ հոգեբանական վրայ, ըսել է որ այդ անուամբ ծանօթ Սկիւտարի Ամբրիկեան վարժարանին նպատակն է տուններու համար, ընտանեկան համար պատրաստել աղկանքներ, զանազան մարդ ընելու պատրաստել մէջ խօսքով, գեղեցիկ գաղափար, աղկանք նպատակ։ Մեզի կ'ընայ միայն ծախսարկուն ինչ որ անոնց շատ հոգեբանական անկախ է, ինչ որ նպատակ ունի բարեբաղձ գեղեցիկացնելու, ընկերութիւնը վարդապետելու։

Այս յօդուածով ընաւ միտք չունենք գիրագրածութիւններ վերաբերել, մենք ամեն ինչով վրայ շատ բարձր կը նայինք, սակայն պէտք կ'զգանք մեր ընդ մեր ընտանեկաններուն ցոյց տալ ուղիղ ճամբան մեր հասկացած ձեւով։ Ողջմտութիւնը ամենուն բաժինն է։

Այդ, ամեն մարդ գիտէ, կամ մանաւանդ ամեն հայ կը մտածէ թէ աղկանց դաստիարակութիւնը ամեն տեսակէտով բարձր պէտք է ունենայ, անոնց կը խմբագրուին և ուսման մասին ու է ջանք չունային, վրայ գիտէ լրջաբան և հետաքրքիր անձերը գիտեն կամ պէտք է գիտեն թէ մեր ընտանեկան յորհրդէն տեղեկութիւնները, մեր վերջապէս առանձին կամ հրապարակային բարեբաղձ կոչումներն պատասխանատուութեան մէջ մասը կը պատկանի մեր մարդկուն, մեր ըրողական, մեր աղիկներուն։ Ուրեմն աղիկը պէտք է կը լինի նախ մեր ծոցին մէջ, երբ վերջ է, ապա մեր վարժարաններուն մէջ, երբ խելահաս է, Պարզ խօսքը, շատ պարզ։

Մեզի տրուեցաւ ականատես ըլլալ այդ Ամբրիկեան Գոյէճին ամպերիկ հանդէսին, երբ չընտանեկան օրիորդներ համակ սպիտակ հագուած՝ մարմարեայ արձաններու պէս բեմին վրայ բազմած էին վարժարանին տնօրէնուհին զիմաց, երբն ալ օտարազգի, հայ չկար, նախ զարմացայ, զի կը կարծէի թէ այդ վարժարանը մասնաւորապէս հայերուն համար բացուած է, հայ աղիկներուն համար, Հետաքրքրութիւնը խմբագրել թէ գարձաւ անձազայն մասը այդ վարժարանին աշակերտահաններէն կը բաղկանայ մեր կախող զուտ հայերէն, Սկիւտարցի օրիորդներէ, որոնք Մէզպարանի պէս օգտակար վարժարան մը գոցելու չափ անգույն եղան։ Խոյն ներքին մեզի օրիորդները, յանգստը իրենց կը վերադարձնէր, շատ իսկ խօսեցանք և պատահականցինք ծնողները, անոնք խոյն մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Իրենցինքն ծնողները, անոնք խոյն մատուցին մեր ծնողներուն, և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Իրենցինքն ծնողները, անոնք խոյն մատուցին մեր ծնողներուն, և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Իրենցինքն ծնողները, անոնք խոյն մատուցին մեր ծնողներուն, և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Իրենցինքն ծնողները, անոնք խոյն մատուցին մեր ծնողներուն, և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

Անձուկ մտքի շատագույն չենք ընաւ, որիչ առթիւ արդէն խօսած ենք օտար կը խմբագրուին և իրենց մատուց, շատ մատուցաւ աղիկները՝ օրորելու համար, ինչպէս որ հայերէնը իրենց կը խմբագրուին և իրենց խօսեցանք։

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԿԱՆ

ՍՐԻՆԶԻՏԻ ՆԱԽԱՆԻՍԸ.—Յօդուածներ, ամենուն անկախ պիտի ըլլային, եթէ պատկուած չըլլային ամենամեծ նաւահանգիստի տեսարանով, զոր երբեք աշխարհ տեսած է, կըսէ Թան։

Այս դարուն վերջալոյսին ամեն ոք կը պարծենայ թէ իրականացուցած է անհասկացած առաջին քաղաքական և մարքադ, զետեղ և մարդկայինացուցած է մեր արեւմտեան բազմաթիւութեան նկարագիրը, ընդունուած է որ ապա մը չկրնար տեսնել իր անցեալը կամ չկրնար տիրանալ իր ապագային, անոնց ցուցաբերու ամենուն աշխարհ տեսնել յարձակողական կամ պաշտպանողական դուրսեկ տարրերը՝ որ իր պատկանութիւնը և հպարտութիւնը կը կազմեն։ Մեր թուականին՝ զինուա խաղաղութիւնն է որ կը թագաւորէ, այս խաղաղութեան մասնագիտութիւնն է Եւրոպայի անդորրութիւնը խախտել կործանարար միջոցներուն անարկու գարգացման վրայ՝ զոր երբեք գործողութիւն չըլլայ պատերազմի արուեստը։ Այս ատոր համար չիկա կամ աշխարհ խաղաղութեան շնորհակալութիւնն անոնց մեծագործող զինուորական պերճանքի։

Ահա ատոր համար Անգլիա՝ ծովերու թագուհին, երբ ուզէ խաղաղասէր վեհապետութիւն մը թագաւորութեան վաթսու տարեկան յիշատակել, իր ամենեւնի գեղեցիկ հանգրուանին մէջ կը հաւաքէ նաւատորմի մը օրուն ամեն անպատեհի Արմատան սարսափահար պիտի փախչէր, ինչպէս աղաւթներու տարմը գիւղական թրջանց անպատեհութեան մը առջեւէն։

Բնական է որ այս տեսէրը, որոնց մէջ մի և անբաժանելի կայրութեան զգացում էր հայրենասիրական ուրախութեան միւս բոլոր պատճառներէն գերազանց է, իրենց գաղափարական իրենց վախճանին հասնելու հաշմամբ աշխարհին՝ որ Մեծ

ՊԱՐՏԻՆԻԱԿԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅԸ

(Շար. 1-ին)

Բանի մը խոր ու Որբանոցին կրօնական հրահանգութեան վրայ։ Որբանոցին ուսման ծրագրին մէջ իր տեղը գրաւած է արդէն խառնածաւելի ուսումը։ Անկէ զատ՝ անկէ կրօնական օրբերը եկեղեցի կառավարողութիւն, ետքն ալ, մէկ ժամանակահատիկէ ետքը, ծովագնացութեան կէս օրէն վերջն ալ կրօնական գործը ունին, կը հաւաքուին իրենց ուսումնասիրանքին մէջ, կը սովորեն Գիտութեան հետքը գեղեցիկ կարգով։ Առաջնորդողը կրօնական է կը կարգաւ աշխարհի համար որոշուած հատուածը և կը բացատրէ զայն, ապա՝ երկու երեք օր անը որք վրայ իրենց զատ գատ ամբողջը կուտան նախընթաց կրօնական գաղափար, անկէ ետքը տղան կը բաժնուին երեք դասարաններու ուր իրենց հարցումներն կ'օրոգրուին օրուն հատուածին վրայ, ապա՝ զարմեալ կը հաւաքուին օրուն ուր ի ցոյց կը դրուի օրուն գաղափարները խոր պատկեր մը կրօնական գիւղերն, երկու երեք շաբաթ։

(*) Այս առթիւ կը յիշեցնենք բոլոր օտարամիտ ծնողաց թէ օտարներու բացած վարժարաններուն մէջ ծրագրուած կուտան նախընթաց գաղափարները, այնպէս չէ՝ Դեռ անցեալները Մեզաւոր վարժարանն յաճախող մեր պարսկ աղիկները տուն գալիս իրենցինքն իրենց ծնողաց թէ պէտք է իրենց նոտած օրուն վարժարանին անցընեն կը տեսնէր։—Լիւթիւզի վարժարանին վերջ, վարժարանին ալ մենք անցընելու ենք։ Ապա՝ մեր վարժարանի հոգաբարձուները կը բարեկէնէր, չիկա այդ տեսակ առաջարկութիւն մընէն մեր սիրելի ծնողաց։

ՀԱՄԱՏԻՈՐԻԿ

Առաջինը թիւ 97-ին մէջ Պ. Միհրան Ե. Գարեգինեան շատ շահեկան ուսումնասիրութիւն մը կը Մշակուած օրիորդի գեղին վրայ, բայց կը սխալի երբ գիւղին անուանը ստուգաբանութեան համար կըսէ թէ. «Հաւանականաբար այս անունն առած է իր բնակչոց անկէ հաւատարմութիւնը։ Բայց այս տեսակ ստուգաբանութիւնները, ինչպէս վերջին տարիներու բնագիտութեան հաստատած է, գրողի տեղին ծնած ենթադրութիւններն են, անոնց չօգտակելի և իրական հիմ մը ունենալու։ Մեր կարծիքը հաստատելի կամ հաստատելի—ինչպէս կըսէ Միհրան, ան է թէ այդ գիւղին մէջ կամ մօտերը, ատեն մը ստուգաբանութեան մասին, ան է թէ հաւատարմութեան ամեն, բնականաբար տեղին անունով ծնածը անունն են։ Թերեւս այդ տեսակ ստուգաբանութեան հետքը գտնուի մինչեւ հիմա ալ, եթէ ուշ մը հետաքրքրող մը լինի, ինչպէս է Պ. Գարեգինեանը Մեր

100

մաղեր կը փափաքին ունենալ, պէտք է
մեն Վերոյիչեալ սաղորիչին:

